

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość

GRZYBINY

1. Nazwa

relikty rezydencji w zespole folwarcznym

2. Czas powstania

2 poł. XIX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Grzybiny 33
13-214 Uzdrawo

5. Przynależność administracyjna

województwo:
warmińsko-mazurskie

powiat:
działdowski

gmina:
Działdowo

6. Formy ochrony
**Ustawa z d. 23.07.2003 o
ochronie zabytków i opiece
nad zabytkami (art. 7)**

- wpis do rejestru zabytków:
decyzja KI.III 5340-8/97
z dnia 15.07.1997

- ustalenia ochrony w MPZP
Gminy Działdowo - Uchwała nr
V/27/03 Rady Gminy Działdowo
z d. 21.02.2003

**Ustawa z d. 07.07.1994 Prawo
budowlane (art. 39. ust. 3)**

- Gminna Ewidencja Zabytków

7. Opracowanie karty adresowej

autor: Anna Majewska

data: listopad 2012r.

podpis:

9. Fotografia dodatkowa

10. Opis architektoniczny

Budynek jest elementem zespołu dworsko-folwarcznego. W skład zespołu wchodzi rozległe podwórze gospodarcze zajmujące zachodnią część obszaru założenia, leżący na zachód od niego park krajobrazowy oraz kolonia mieszkaniowa z domami mieszkalnymi i budynkami gospodarczymi położonymi po południowej stronie drogi wiejskiej odbiegającej od szosy w kierunku zachodnim; kompozycja części zachodniej geometryczna - zwarta - zamknięta, a kolonii mieszkaniowej osiowa - otwarta. Podwórze gospodarcze założone zostało na planie zbliżonym do prostokąta o przewężonej części północnej; na teren podwórza prowadzą dwie bramy wjazdowe: główna usytuowana od wschodu, tj. od strony szosy oraz boczna - południowa, łącząca dziedziniec z kolonią mieszkaniową.

Obiekt usytuowany w zachodniej części dziedzińca to dawna kuchnia dworska, obecnie przebudowana na dom mieszkalny, założona na planie prostokąta zbliżonego do kwadratu, ustawiona kalenicowo w przybliżeniu na linii północ - południe, posadowiona na skraju skarpy, wzniesiona na wysokim cokole wykonanym z kamienia polnego oblicowanego od północy kamieniem łamanym, jednokondygnacyjna, całkowicie podpiwniczona, bezpośrednio przy kuchni znajduje się piwnica usytuowana we wschodniej części skarpy zamykającej podwórze, o ścianie frontowej (wschodniej) wymurowanej z kamienia i pełnej cegły wypalanej, otynkowanej i pobielonej, wewnątrz piwnicy na planie zbliżonym do kwadratu, nakryte stropem ceramicznym łukowym Kleina, północno - zachodni narożnik podwórza przesunięty został na zachód poza skarpe; w miejscu tym powstał niewielki boczny dziedziniec na planie zbliżonym do kwadratu otwarty na główne podwórze.

11. Stan zachowania

Zachowane jedynie relikty przyziemia i piwnica.

12. Historia miejscowości lub obiektu

Istnienie Grzybin (*Groß Grieben*) sięga 1308r. Właścicielem był Konrad von Griffen. W 1579r. majątek w części związany był z folwarkiem, reszta podzielona między chłopów. Istniał katolicki kościół, który po 1525r. przejęty został przez luteran, później rozebrany. W rejonie wioski działała również niewielka mennica założona jeszcze w XV wieku. W 1861r. majątek w Grzybinach i Grzybinkach obejmował 21 i 5 domów. Najstarsza informacja o istnieniu folwarku we wsi pochodzi z 1579r, obecną formę uzyskał XVIII/XIXw. Rodzina von Schmeltzer wzniosła dla siebie dwór (rozebrany w 1944r.) wraz z podwórzem gospodarczym.

13. Uwagi

Utrzymać zachowane relikty.